

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

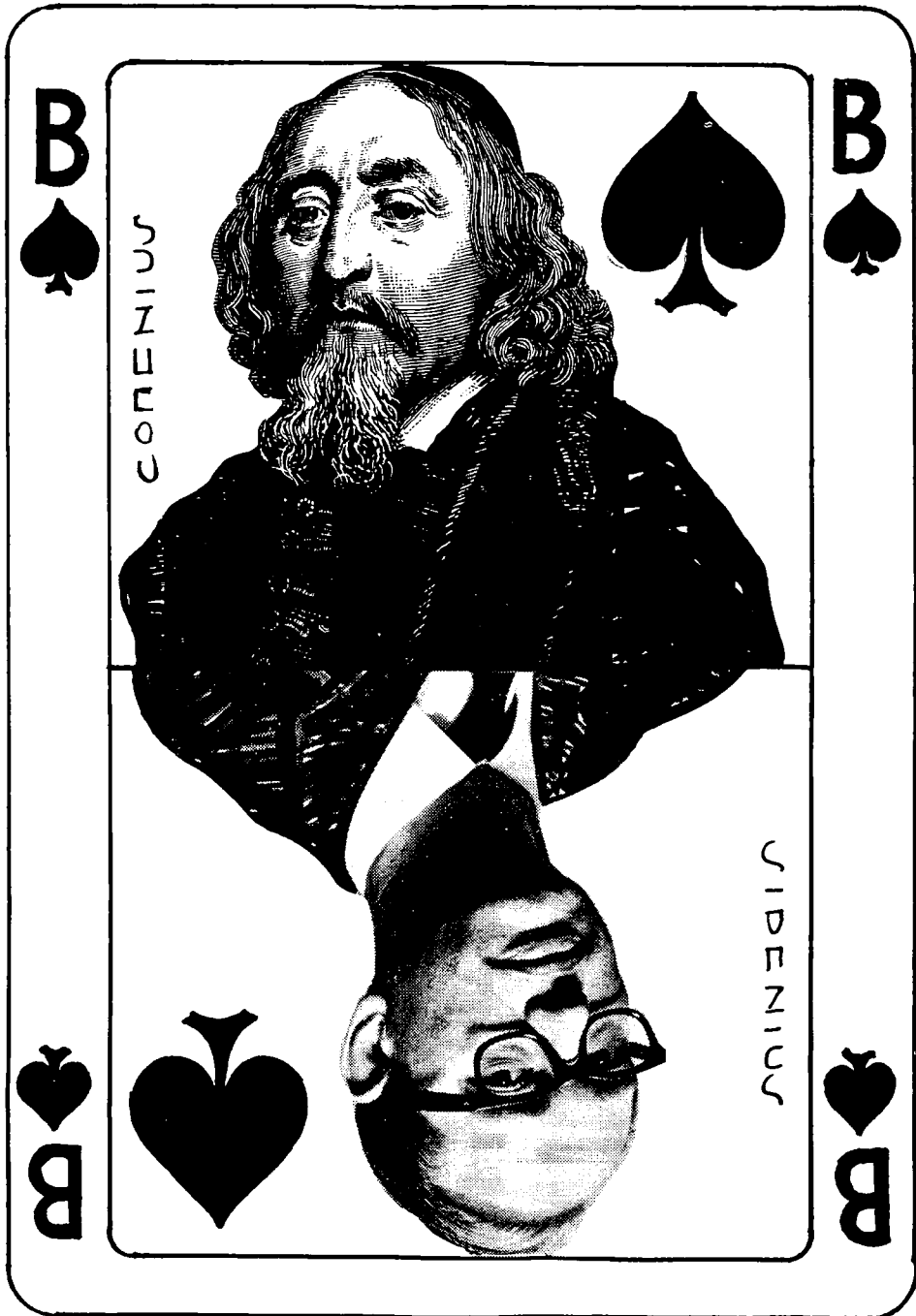
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

- hvem har udspillet?

ET DYNAMISK SAMFUND KRÆVER EN DYNAMISK SKOLE

I Albertslund, et lille, nyt bysamfund med adskillelser mellem kørende og gående trafik, hvor man har prøvet at realisere nogle byplanidealer om en selvstændig, social enhed med fællesgoder som f.eks. en ny skole med ca. 600 børn - dér er nu en ihærdig forældregruppe igang med at lave deres egen "lille skole" - på den anden side af motorvejen.

Man kan sikkert rejse mange spørgsmål i den forbindelse - et af de der bliver stillet af nogle andre beboere er, om ikke denne ildhu i stedet kunne bruges i opbygningen af den nye kommunale skole. Måske kunne man her skabe en progressiv forældreskole, der kunne danne grobund og støtte for nye spirende tanker indenfor folkeskolen?

Vi har denne gang valgt at referere noget af det, der sker udenfor murene. Vores diskussioner i tidligere numre har været affødt af ønsket om at få frem, hvad der sker hos os selv - hvad vi mener og hvad vi ønsker. Vi er langt fra igennem temaet, og når vi er det, kan vi vel begynde forfra - forhåbentlig! Men inden det bliver den rene bibelfortolkning blandt os "frelste", er det nok sundt at gøre sig klart, hvilke tanker der gør sig gældende i den pædagogiske debat ude omkring, og hvilken placering vi selv indtager i den. En løbende dialog mellem den offentlige skole og os er ønskelig, men for at fremkalde den må vi først og fremmest kende hinandens intentioner, fælles problemer og divergenser.

Et medlem af redaktionen deltog i en uddannelseskonference på Ryslinge i begyndelsen af april, hvor emnet var folkeskolen i nutid og navnlig i fremtid, og nogle følgende artikler er hentet derfra, bortset fra Lises "klip" - der nok kan give stof til eftertanke. o sætte det foregående

Red.

Fremtidens undervisningsformer?

uddrag af seminarielektor H. Troensegårds artikel om dr. Trumps forsøg med nye undervisningsformer. Forsøget angår amerikanske forhold, men vil sikkert snart sætte spor i den progressive del af dansk skolevæsen.

I den internationale pædagogiske debat i disse år lanceres nye begreber, f.eks. teamteaching the Trump System, fleksibel undervisning, fra storgruppen over lillegruppen til individuel undervisning.

Samfundets dynamiske forandring og kravet om skolens tilpasning hertil blev understreget med chokerende virkning den 4. oktober 1957, da russerne sendte deres Sputnik til vejrs. I årene efter 1957 blev der herefter iværksat et imponerende pædagogisk forskningsprogram omfattende en detaljeret undersøgelse af værdien af de tekniske hjælpemidler, betydningen af undervisningsperiodernes længde og klassekvotienterne, lærernes funktioner m.m.m. Det spørgsmål, som det først og fremmest drejede sig om at få belyst, var: Hvordan skaber vi de bedste betingelser for, at eleverne lærer mest muligt, hurtigst muligt, bedst muligt?

Det største problem man er stødt på i bestræbelserne på at føre undervisningen fremad, er, at der kun findes få særligt kvalificerede lærere. Dette problem i forbindelse med den almindelige lærermangel skærpes yderligere af den kendsgerning, at der stadig bliver flere og flere studerende, og at man efterlyser større og større resultater.

Herefter er det naturligt, at man har opsat følgende målsætning:

1. Man må finde frem til den mest hensigtsmæssige udnyttelse af den kvalificerede lærerkraft, så det størst mulige antal elever får det størst mulige udbytte af disse læreres undervisning.
2. Eleverne må lære at arbejde på egen hånd og lære at forstå, at uddannelse ikke er noget, som andre har pligt til at holde på en, men noget, som man erhverver sig

selvstændigt og i samarbejde med andre, når blot de ydre betingelser er til stede. Man må imødekomme deres videbegær og stimulere deres opdagerglæde, lære dem at tænke kreativt, vurdere, kritisere og diskutere.

3. Lærernes uddannelse må baseres på pædagogisk udvikling, psykologisk indsigt og lifelong training. Deres løn må placeres på et betydeligt højere niveau end tilfældet er i dag.

4. Undervisningsplanerne og skolernes timeplaner må gøres fleksible, så de kan underordnes de aktuelle pædagogiske krav og åbne større muligheder for en rigere anvendelse af aktiviserende, selvstændiggørende undervisningsformer.

5. Skolerne må bygges, så de kan danne rammen om alle former for elevaktivitet i alle gruppestørrelser. Lokalerne må udstyres til fuldkommenhed med tekniske hjælpemidler, audio-visuelt udstyr og materialer til børnene.

Dr. Trump hævder, at man gennem en lang række forsøg med varierende klassekvotienter har konstateret, at man i visse undervisningssituationer med fordel kan anvende klassestørrelser på op til 120-150 elever og i andre situationer må foretrække grupper på 12-18 elever, mens grupper på 2-6 elever er mest hensigtsmæssigt i andre situationer, ligesom rent individuelt arbejde har sin styrke, når stoffet indbyder dertil. Den traditionelle klassestørrelse på 24-30 elever findes uegnet til snart sagt alle former for moderne undervisning. En klassestørrelse på omkring 30 elever går vistnok tilbage til den babyloniske talmud fra 200-tallet e.Kr., så når man nu prøver på at ændre dette forhold og skabe et mere fleksibelt klassebegreb, kan man roligt sige, at der er tale om en historisk begivenhed. Gennem forsøg med forskellige lektionslængder har man endvidere fastslået, at i langt de fleste tilfælde er en periode på 50 minutter den mindst effektive udnyttelse af tid og kræfter. I stedet for at stoffets karakter, undervisningsformens art, elevernes alder og evner m.v. skulle være afgørende for timens længde, lader man skolens klokke, som kimer hvert 50. minut, være bestemmende for opdelingen af den pædagogiske aktivitet. I mange tilfælde må læreren udfylde de sidste 10-15 minutter med et eller andet tilfældigt for at få tiden til at gå, mens de givne 50 minutter i andre situationer slet ikke slår til, og værdi-

fuldt arbejde må afbrydes under elevernes protest. Også på dette område vil fremtidens undervisning kræve større fleksibilitet.

Man har endvidere givet sig til at undersøge lærerens arbejde dagen igennem og har herved fundet, at han anvender fra 21-69 % af sin tid til ikke-pædagogisk virksomhed. Ca. 1/3 af lærernes arbejde kan udføres af kontorister, som ansættes som undervisningsassistenter. Undersøgelsen viser, at i 46% af elevernes skoletid enten taler, instruerer eller foreviser læreren. Dr. Trump mener, at vor tids største pædagogiske problem er at få lærerne til at tie stille.

Den undervisningsform, der er blevet resultatet af de nævnte undersøgelser, har endnu ikke fået noget dansk navn. I USA kaldes man den teamteaching eller den trumpsk metode. I Sverige, hvor metoden har vakt megen interesse, kaldes den for lagundervisning. Hvis jeg skulle foreslå et dansk navn, måtte det blive samarbejdsundervisning, idet det er karakteristisk for denne undervisningsform, at nogle lærere i fællesskab påtager sig en undervisningsopgave over for et større antal elever. Opgaven løses over en længere periode og gennem et intenst lærersamarbejde, f.eks. kan 3 lærere få 100 elever i 14 dage, i hvilket tidsrum en bestemt undervisningsopgave skal løses. Dette kan gøres på følgende måde: De 3 lærere detailplanlægger i fællesskab emnet, fagligt og metodisk, finder det stof, der egner sig til behandling i 1 størrelsesgruppe på de 100 elever, det stof, der egner sig til individuelle studier. Dernæst afsættes lektionernes længde, og lærerne fordeler undervisningsopgaverne imellem sig. En påtager sig nogle forelæsninger i størrelsesgruppen, fordi emnet er hans speciale, en anden påtager sig at administrere de audio-visuelle hjælpemidler, mens den tredje udarbejder opgaver til lillegruppen og de individuelle studier. Duplikering af arbejdsopgaver, bestilling af film m.v. overlades til en undervisningsassistent.

Det er indlysende, at den udstrakte frihed, man byder et hold lærere, indebærer rige muligheder. Alle kan vist være enige om, at en frigørelse fra 50 minutters lektionerne og det faste klassebegreb ville være en betydelig pædagogisk landvinding. Samlæsning af årgange og undervisning

på tværs af årgange i større eller mindre grupper vil indelbære mange fordele. Endelig må en af konsekvenserne af de givne undersøgelser blive, at lærerne må anvendes på en helt anden måde end hidtil, så at den enkeltes kvalifikationer udnyttes fuldt ud. Der skal være mulighed for individualisering, ikke blot for eleverne, men også for lærerne.

---

om tilvalgsskolen.

af Søren Bang.

Kilder:

Dels Sidenius' foredrag på Ryslinge højskole og Gladsaxe lille skole, dels oplysninger hentet fra lærer Poul Jørgensens undersøgelse af tilvalgsskolen i 8-10. klasserne på Kroggårdsskolen.

Som den første "normale" folkeskole startede Kroggårdsskolen i 1964 et forsøg med ophævelse af den skarpe grænse mellem 1.real og 8.klasse til fordel for en mere smidig tilvalgsordning. Forsøget omfattede ved begyndelsen 29 elever, der i ca. halvdelen af timerne blev fordelt på to 8.klasser, og i år er de to klasser blevet videreført som to udelte 9.klasser, og to udelte 8.klasser er startet efter samme retningslinier.

Sidenius, skoleinspektør på Kroggårdsskolen, har sagt: "Skolen skal være rammen om tilegnelse af kundskaber og øve børnene i social indstilling, skolen skal ikke være en forberedelse til livet, men livet selv". Tilvalgsskolen er en af vejene til opfyldelse af den smukke målsætning, dens intentioner er at opløse en hævdvunden adskillelse af eleverne i en boglig - og en ikke-boglig linie. Eller med Sidenius egne ord: "...den traditionelle opdeling af skolen med den ene halvdel for idioter og den anden for velbegavede, falder bort med tilvalgsskolen..."

Forsøget på Kroggårdsskolen bygger på følgende antagelser: 1. Den nuværende deling bygger på en gennemsnitsvurdering af elevens forskellige evner og anlæg, og den tilgodeser ikke eleven i tilstrækkelig grad, fordi den ikke tager hensyn til de variationer i interesser og evner over for

skolens fagområder, som forekommer hos den enkelte elev (i det følgende kaldt intraindividuelle forskelle).

2. Som følge af ovenstående vil der på alle områder taget hver for sig være tale om grove overlapninger m.h.t. standpunkter og udviklingstrin mellem realelever og 8-10. elever.

3. Ved gennem valgfrihed at bygge på elevernes styrkeområder skabes der forøget motivation for skolearbejdet.

4. Forsøgsordningen giver mulighed for den smidighed i skolesystemet, som den nye skolelov opstiller som ønskelig, og som kan tilgodese hver elevs individuelle udviklingsrytme.

5. Det er ønskeligt af hensyn til samfundsudviklingen, at alle vore elever stilles i så mange valgsituationer som muligt.

6. De valgfrie hold og specielt de niveaudelte kurser giver mere homogene grupper med optimal motivation, hvorved undervisningseffektiviteten fremmes.

7. Ved at eleverne i nogle timer er sammen i de primære, men inhomogene klassegrupper fremmes deres sociale tryghedsfølelse og deres sociale forståelse og gensidige accept, som altsammen er vigtige træk i karakterudviklingen.

Den forsøgsordning man opererer med på Krogsgårdsskolen er bygget op omkring fire hovedfaggrupper:

A. Obligatoriske fællesfag.

B. Alternative fællesfag.

C. Tvungne valgfrie fag.

D. Valgfrie fag.

ad A: I de obligatoriske fællesfag (dansk, skrivning, orientering, religion) er der ingen valgfrihed, og de to udelte klasser er her samlet hver for sig; - med disse fællestimer - og kun med disse - er altså grundlaget for en deling af elevgruppen i to 8. klasser givet.

ad B: I de alternative fællesfag (regning med bogføring, regning med matematik, og videregående regning med matematik) deler eleverne sig på tværs af de to klasser, idet der her er valget mellem to muligheder. Regning med matematik er obligatorisk, hvis eleven sigter mod at gå op til real-examen, mens den alternerende mulighed sigter mod 9. eller 10. klasse afgangsprøve. I disse timer finder der altså i nogen grad en deling sted efter de traditionelle kriterier, men der er åbnet mulighed for overlapning, således at 8 kl. elever, der er særlig dygtige til regning og matematik, kan følge en undervisning, der sigter mod realexamen.

ad C: De tvungne valgfrie fag (formning, sang, musik, dramatik, film og rytmik) finder skolen at være så væsentlige musiske indslag i undervisningen, at de bør være fælles fag på henholdsvis 8. og 9. klassetrin, hvor de af hensyn til elevernes udbytte får to ugentlige timer hver. Sidenius har fortalt, at man simpelthen var nød til at gøre disse fag tvungne, da børnene ikke af sig selv var tilbøjelige til at vælge netop disse fag, måske p.gr.a. manglende information om fagenes muligheder.

ad D: I de valgfrie fag (naturlære, engelsk, tysk, fransk latin, håndarbejde, sløjd, matematik, formning, husger-ning, maskinskrivning, værkstedslære og tekniske tegning) er der i sprog og naturlære niveaudelte kurser, med 2 niveauer, I og II. De fag, der har betegnelsen II, fører frem til realexamen, mens I-fagene er lagt an på større individualisering og sigter mod at opfylde kravene til afgangsprøven eller teknisk forberedelsesexamen. Fagene matematik og naturlære I er i 8.kl. tænkt lagt an som en bred, elementær og praktisk indføring på disse fagområder, som man derefter i 9.kl. og 10.kl. kan følge op med undervisning, der mere direkte sigter mod teknisk forberedelses-examen.

Selvom forsøget på Kroggårdsskolen ^{kun} angår 8-10 klasserne, mener Sidenius dog, at man i fremtidens tilvalgsskole skal begynde at differentiere på et så tidligt tidspunkt som muligt; i de små klasser navnlig 1. klasse må denne differentiering ske indenfor klassens rammer. Da samhørigheden ~~gør sig stærkt gældende~~ i de små klasser, kan en for kraftig differentiering måske være uheldig.

Et meget vigtigt forhold omkring tilvalgsskolen er, informationer om fagene og deres muligheder, inden eleverne vælger. Man må regne med forældreambitioner og frygten for at lægge børn til noget nyt og eksperimenterende. På denne baggrund er det væsentligt at trekanten lærer-elev-forældre er en meningsfyldt realitet. I hele tilvalgsprincippet ligger osse dette, at det ikke er den helt store katastrofe, hvis en elev i første omgang vælger forkert, en vis overgang grupperne imellem må forudses.

Sidenius foredrag i Gladsaxe mundede ud i nogle bemærkninger om demokratiet, der blev blandt andet sagt: "Demokratiet er ikke et spørgsmål om mandater, men om en livsholdning".

Jesper Jensen sagde på Ryslinge, at det indhold man efter hans mening burde lægge ind i skolen, kunne sammenfattes i 4 v^{er}: vågenhed-varme-virkelyst-viden. Et 5. v valget, forudsætningen for et reelt og levedygtigt demokrati, følger vel af Jesper Jensens 4 v^{er}, og her kommer så tilvalgsskolen ind i billedet, som den ydre ramme det hele kan vegetere i.

---

den lille skoles fordele midt i den store skole.

uddrag af en artikel af Ballerups skoledirektor Holger Knudsen der viser, at man godt kan bevare den lille skoles fordele i den store skole.

For at sikre sig, at man til stadighed får indarbejdet de seneste pædagogiske erfaringer i det kommende skolebyggeri, har Ballerup-Måløv kommunes skolekommission nedsat et særligt planlægningsudvalg, der alene skal tage vare på denne sag. Idette planlægningsudvalg er man ved at lægge sidste hånd på skitseprojekteringen af en ny skole til det nye boligområde, Hedegårdsparken. Da projektet til denne skole, der får navnet Hedegårdsskolen helt igennem drager konsekvensen af de tanker, der i dag er de bærende i diskussionen om børnenes trivsel i skolen, skal der i det følgende gøres nærmere rede for den løsning, man her

er nået frem til.

Som udgangspunkt på anlægningen af Hedegårdsskolen har man taget den kendsgerning, at alle de store skoler, der hidtil er bygget både her i landet og i udlandet, virker meget overvældende på de små mennesker, der skal befolke bygningerne. Denne kendsgerning må formentlig anses som en af de væsentligste beveggrunde for, at der også her i landet er opstået en række små skoler, hvis hovedidé det er, at de kun hver må rumme 40-50 børn, for at man på denne måde kan få skabt et meget snævre tilhørsforhold mellem elever, lærere og hjem.

Skulle en stor kommune klare sit skoleproblem ad denne vej ville det for Ballerup-Måløv kommune f.eks. betyde, at vi i Hedegårdsparken, hvor der bygges ca. 2000 lejligheder, der er fordelt på ialt 40 boligblokke, skulle bygge en lille skole i hver enkelt boligblok. Det er endvidere klart, at en sådan løsning ville blive økonomisk uoverkommelig, og samtidig er det højst usikkert, om denne form for skole ville løse problemet helt ud. Formentlig ville den nok kunne løse skoleproblemet for eleverne i de mindste klasser, men da kravet til faglokaler melder sig efter det femte skoleår, vil skolegangsforholdene ikke kunne opfyldes på en tilsvarende måde for de ældre elevers vedkommende.

Planlægningsudvalget har derfor sat sig for, at man vil forsøge at løse problemet på den måde, at man indbygger den lille skoles fordele i den store skole. Dette gøres ved, at man tilrettelægger projektet som en slags skolelandsby, hvor man spredt over et større område bygger en række mindre skolekomplekser, der hver for sig udgør en afsluttet skoleenhed. Skolelandsbyen indrettes med et særligt skolekompleks for de små børn i børnehaveklasserne og i 1-3 klasse. Desuden indrettes et særligt skoleområde for børnene i 4-7 klasse og et afsnit for skolens store elever på 8-10 klassetrin, hvori altså er medregnet den nuværende realafdeling. I projektet er disse afdelinger spredt ud over et større areal og ligger omgivet af boldpladser, legepladser og haveanlæg. For de ældste elevers vedkommende er legepladsen afløst af en pausehave - et havearrangement, hvor eleverne frit kan gå omkring, og hvor de kan finde sludrekroge og hvilepladser. Foruden disse skoleafdelinger

er der i projektet medtaget en særlig administrationsafdeling og en særlig afdeling, der indeholder gymnastiksale.

I sin struktur er denne skoleform en fortsættelse af en udvikling, der har gennemløbet flere stadier. Med Hedegårdsprojektet forsøger man at gå et skridt videre i denne udvikling.

Et af en skoles store problemer er at få skabt sammenhæng mellem det sted, hvor børnene lever langt den største del af deres skoleliv, nemlig i hjemmeklassen, og det sted, hvor de skal hente deres specialviden, i faglokalerne. I den store pavillonskole samler man normalt faglokalerne i en hovedfløj og hjemmeklasserne i andre fløje. I Hedegårdsprojektet har man undersøgt, hvilke klassetrin der har det egentlige behov for de enkelte faglokaler, og derefter har man bygningsmæssigt knyttet faglokalerne til de pågældende alderstrins hjemmelokaler.

Som tidligere nævnt er der i den bygningsmæssige udformning tænkt på at skabe forøgede muligheder for samarbejdet mellem skolens forskellige fag. Dette gør sig navnlig gældende for de musiske fags og for orienteringsfagernes vedkommende. For at fremme samarbejdet indenfor de musiske fag er der i både småbørnsafdelingen og i afdelingen for de mellemstore børn anbragt et musikcenter i midten af disse to skoleafdelingers bygninger.

De musiske centre, der også kan kaldes tunlesale, er et frit gulvareal på ca. 200 m², hvor der er mulighed for at forene de forskellige musiske fag som formning, sløjd, håndarbejde, husgerning, samt musik og rytmik. I nærheden af dette frie gulvareal er der skabt depotplads, hvor man kan opbevare de remedier, der netop hører til de enkelte fag.

For orienteringsfagernes vedkommende søges samarbejdet mellem de enkelte fag navnlig fremmet ved, at hjemmeklasserne er udstyret på en sådan måde, at det er muligt at undervise i disse fag i stedet for i særlige lokaler. Dette kræver blandt andet, at der i nærheden af hjemmelokalerne findes rigeligt med depoter, hvorfra man kan hente de specielle samlinger, som disse fag kræver.

Om læreruddannelsen

Uddrag af kommunelærer Jørgen Christensens vurderinger af læreruddannelsesudvalgets betænkning.

Skolen skal være samfundets skole, og når samfundet ændres må skolen følge med. Skolen og dens lærere kan ikke længere hvile i sig selv som i et statisk samfund. Den ro og tradition i arbejdet som grundede sig på hævdvundne skikke og erfaringer, må vi se forsvinde. Vi må indstille os på en enorm fleksibilitet og en åndelig mobilitet i vort pædagogiske arbejde, som kun de færreste af os har, og som gør os usikre og uforstående.

Det ligger i hele forslaget tendens at skabe en faglæreruddannelse og at forsyne den studerende med en viden og en række færdigheder, som skulle sætte ham i bedre stand til at formidle det faglige stof. Det fremgår direkte af betænkningen, hvor der står: "Denne diskussion om, hvad der er det vigtigste i læreruddannelsen, det faglige eller det pædagogiske, må kunne ophøre i erkendelsen af, at spørgsmålet ikke lader sig besvare. Begge dele er lige vigtige og lige uundværlige i det intime samspil, der betinger den gode undervisning, og ingen af dem er tilstrækkelige for sig alene. Selv den dygtigste fagmand kommer til kort, hvis han ikke magter den pædagogiske formidling af sit stof, og selv den kyndigste pædagog kan intet stille op, hvis han mangler det nødvendige faglige grundlag." Citatet afslører jo ret tydeligt udvalgets grundholdning. Det drejer sig om at skaffe gode undervisere, man har gjort uddannelsens pædagogiske indhold til et spørgsmål om stof- og formidling.

Den behandling, udvalget har givet de såkaldte musiske fag, ligger helt på denne linie. Man har gjort disse fag til redskabsfag, "hjelpefag" kaldes de i betænkningen, samtidig med, at den studerende får en grunduddannelse, som sætter ham i stand til at bestride undervisningen i de yngste klasser i skolen. Skoleinspektør C.C.Kragh-Müller har i en tankevækkende kronik i Aktuelt (16.sept. 1965) redegjort for sin opfattelse for de musiske fags betydning for den enkeltes personlige udvikling og der med for samfundet som

helhed: "Det må naturligvis stadig være en af skolens vigtigste opgaver at bevare og udvikle alt det værdifulde i vor civilisation. Men det er nødvendigere nu end nogensinde før, at der drages omsorg for, at eleverne ikke kommer til at betale den med at miste deres iboende skabende fantasi og deres oprindelige evne til at opleve tingene, formerne, farverne, tonerne, sproget og bevægelserne stærkt og oprindeligt og til at udtrykke sig dermed. Det er måske først og fremmest sådanne oplevelser, de som voksne i den mekaniserede og automatiserede tilværelse, som nogen så pessimistisk har kaldt den "grå hverdag", skal leve på. Det er dette grundlag, der savnes i det nye læreruddannelsesforslag - så meget mere, som det vel må anses for uomgængeligt nødvendigt, at der omsider tilvejebringes nøje sammenhæng mellem folkeskolens virksomhed og seminarieuddannelsen."

Samtidig gør Kragh-Müller op med den vrangforestilling, at fantasi, spontanitet og det musiske i det hele taget er et småbørn stadium, der skal overståes, som de fleste voksne skal vokse sig fra. Det er beklageligt, at udvalget ikke har haft øje for disse fags personlighedsfrigørende og udviklende muligheder, og det er betegnende, at man ikke har gjort sig disse fags muligheder i skolen klart og gennem en styrelse på seminariet søgt at imødekomme et eksisterende og stadigt stigende behov. Der er langt igen, før vi i skoler har givet de musiske fag og deres integrering i skolefagene de vilkår, som tilkommer dem i kraft af skolens formålsparagraf. Læreruddannelsesudvalgets forslag er en reaktion imod de bestræbelser, der mange steder udfoldes i den levende skole.

Lad legen trænge ind i kundskabstilegnelsen, det er børnenes egne erfaringer, deres egen erkendelse som først og fremmest beforder indlæringen, lad være at mase på, vent til børnene er modne til at modtage lærerstoffet, da vil meget besvær være undgået, brug ikke frygt og trusler til at styre børnene, selv om det er nemmere for læreren, husk børn er børn og ikke små voksne, leg er ikke unyttigt tidsforbrug, det er en form for læren og øvelse som skal tages alvorligt, børn er ikke ens, de kan ikke skæres over en kam, deres evner og temperament kræver vidt forskellig behandling fra lærerens side. Bevægelse spontanitet og glæde, det er legens kendetegn, al undervisning må lære at udnytte dette adfærdsmonster! De manuelle fag skal ind i skolens dagkreds, når børn har lyst, og behov, for at tegne og male og lave ting med deres hænder, så lad dem få lov og pres dem ikke ind i et passivt sidde-stille-læsemønster. Børn kan godt tilhøre forskellige klassetrin i de forskellige fag, alt efter deres evner. Hvem siger at klassedeling som i nu har det er det eneste rigtige, er det ikke tænkeligt at en strukturændring også her ville være ønskelig?"

o da, vi kender allesammen noget til disse nøgleord i den stående skoledebat. I de år vor lille skole har eksisteret har denne debat taget til for hvert år, og vi følger den også med største interesse, blander os i den, samtidig som vi med os selv ved at vi, lilleskole-lærere-forældre hører til de frelste, vi er på den rigtige vej.

Når dette er sagt, skal det også siges at de ovenfor citerede "nøgleord" ikke er fra tidens skoledebat. De er såkaldt næsten ordret, hentet fra stadier på menneskenes muligheder og storblåede udviklingsvej, lige fra før vor tidsregning og frem til 1700.

indeholder ikke denne kendsgerning i sig selv stof til eftertanke, behøver jeg yderligere at kommentere dette eksempel på livets relativitet?

Når jeg siger stadier, er det nok en tilsnigelse. De er mere at ligne ved stjernesud, der i glimt lyser på den mørke skoles himmel. Det var store og vidtskuende ånder,

der fostrede disse tanker, der var langt forud for sin samtid, som ikke forstod dem, og som derfor ikke kom til at danne perioder i udviklingen. Skulle jeg gå videre end til 1700 fra Rousseau og opefter med disse spredte pædagogiske klip, ville vi for alvor blive konfronteret med praktisk taget alt, hvad vi i dag debatterer og med syvtommersøm får slået fast at store tanker (og reformer) er sene om at trænge ind i forståelsens marv.

Det var en anonym satiriker som på Neros tid udbrod: Nu om stunder skal børn lege i skolen!

År 35 e.kr. blev Quintilian født, den første vel som psykologisk begrundede opdragelse og undervisning af børn.

Børn er ikke dumme (samtidens opfattelse), med rigtig tilrettelagt undervisning bl.a. det rigtige tidspunkt for indlæringen, som igen nøje hænger sammen med interessen, med lysten, vil de fleste hurtigt lære.

Han påpegede det som beskæftiger moderne pædagoger og psykologer i dag, "eye-voice-span", altså vanskeligheden ved at kunne læse hurtigt på grund af øjet som er fæstet på det efterfølgende medens stemmen stadig hænger ved det forudgående.

Og hvad nytter det at være vred og bebrejde den, som ikke er villig til at lære, vil elevens modvilje da ikke kun blive endnu større?

Det er ca. 1900 år siden.

Den gamle kirkefader Augustin som levede for 15-1600 år siden vendte også op og ned på den gangse opfattelse, der anså læreren som den aktive og børnene som den passivt modtagende:

Det er lærerens opgave at stimulere eleven, gøre dem aktive og sætte dem i stand til selv at erfare og erkende, variere sit stof og sin fremstilling for at bevare børnenes opmærksomhed og måske yderligere vække dem med en spøg!

Vi kan fejre 500 året for Erasmus af Rotterdams fødsel i år, den store uafhængige personlighed midt i humanismens århundrede, og midt i striden mellem paven og Luther, der begge bejlede til hans gunst.

I virkeligheden havde han kun et mål i sit omflakkende og rodløse liv: at skabe fred mellem menneskene.

Til trods for sit engagement på højeste plan i den teologiske strid, har han en klar opfattelse af at opdragelse og undervisning må dyrkes for at hans fredsmål kan nåes.

Selv forfatter han nye tekster med stof fra børnenes dagligliv (uhørt), han prædiker imod lærerens stokkeslag, gentager Quintilians forlængst glente ord om at afvente det rette tidspunkt for indlæringen og formaner mod at have hastværk. Og videre: De lærere er på vildspor, som tror at børn er små voksne. Det er også Erasmus der siger, at leg ikke er tidsfordriv men en form for læren, der skal tages alvorligt. Endnu har denne kendsgerning langt fra trængt igennem vort samfund.

Omtrent samtidig med Erasmus levede den spanske humanist Luis Vives, der også ved siden af sin usædvanlige begavelse var alsidig engageret i sin samtid. Ved siden af sine teologiske studier, kaster han sig ud i planlægning af fattigdommens bekæmpelse, af sindssygeforsorg og almindelig skoleundervisning baseret på ofte helt moderne empiriske studier af menneskenaturen. Man må iagttage børnene og deres egnethed for studierne både i den lavere og højere skole i en prøvetid, og man må tage med i betragtning deres forskellige temperament, hukommelse og opmærksomhed, når man skal bedømme dem. Lad børnene lære om ild, om vand, om vejr, og om jorden og salt som gror og vokser, børnene skal gøre sine egne erfaringer, derved opoves forstanden, deres dømmekraft og fantasi.

For at finde frem til den bedste undervisningsmetode må man gøre sammenlignende iagttagelser over forskellige læreres undervisningsformer.

100 år og lidt mere ruller bølgende af sted, og i 1648 kan vi læse hvad den engelske økonom William Petyshriver: "Drenge skal ikke læse svære hebraiske ord i bibelen, hvor de jo alligevel enten tramper på eller leger med mysterierne, og de skal ikke på papegøjevis fremsige uregelmæssige navneord og verber. Nej, de skal i stedet læse og høre noget om erhvervene og deres udvikling, så at de, før de går i lære, ved noget om fordelene og vanskelighederne ved de forskellige erhverv samt har en forestilling om hvad de selv har vilje og evne til at gå i lag med. Og de skal ikke spille 7 år i anger og kryben og med at svømme

deres tilbøjeligheders strøm."

lidt senere: "Det ville være mere fordelagtigt at tilbringe 12 år til at lære om tingene, således ville det også være mere i overensstemmelse med de naturlige tendenser, vi iagttager hos dem. For vi ser børn have interesse i trommer og fløjter og alle slags instrumenter, i langebøsser, i slynger og drager o.s.v.. Vi ser dem male tegninger og våbenskjolde med bærfarve, vi ser dem lave skibe af papir og nøddeskaller, vi ser dem bruge arbejdernes værktøj, så snart de vender ryggen til. Vi ser dem fiske og jage, fange fugle og sætte fælde, de tegner billeder i deres skrivelser, vi ser dem lave toppe og bolde, prøve taskenspielteriks og kortkunster og en million andre ting."

til sidst et halvt århundrede senere: Vajsenhusets skoleleder A. H. Francke, der ved siden af sine store og egentlige fortjenester, også nyskaber skolen. Han indfører ændringer, med manuelle fag på skoleskemaet, hvor børnene får mulighed til at prøve dreje- og høvlebænke, glassliberi og kobberstikkets muligheder bl.a.. Fordomsfrit og helt straditionelt (også for vor tid!) spalter og løsner han den lagdelte klassedeling og får en helt anden indre struktur i sine skoler. Han siger at børn efter evne kan læse forskellige fag kan tilhøre forskellige klassetrin; et fag (latin) kan ikke alene bestemme hvor barnet hører hjemme i skolen. Deres forskellige evner i de mange discipliner kræver en mere varieret bedømmelse, de gældende prøvningsregler er ikke elastiske nok.

Lise

For Forsidens halve sparknagt, Comenius, er for stor til at rumme ind i denne lille "klip-ramme". Hans register spænder vidt. Lige fra opdragelsens sociale aspekter til nye undervisningsmetoder fra barnealder til voksenalder, ledesens spontanitet og bevægelse var for ham af så afgørende betydning. Det er 350 år siden.

Læs og lær om ham, Gad udsendte i efteråret en lille bog "Comenius", der er spændende!

H V I S N O G E N K E N D E R N O G E N

der vil leje et SOMMERHUS ud i JUNI måned
(ikke for langt fra Helsingør), vil jeg
være noget interesseret, da jeg ikke har
noget at bo i fra 1/6 til 1/7. BARBARA

Til forældrene i 4-5-7 klasse

fra Ulla

Efter at baderummene nu er (så godt som) færdige, har
børnene taget dem i brug og lader til at være glade for
det.

Det er blot ærgerligt når man har glent sit håndklæde.
Jeg vil derfor bede forældrene om at huske børnene på, at
se på skemaet inden skoletasken pakkes (helst om aftenen)

Gymnastiktimerne er for:

4 kl. onsdag-torsdag-fredag

5kl. mandag-onsdag-torsdag

7 kl. mandag-torsdag-fredag

B Ø R N E P A S N I N G S C E N T R A L

I år vil 7.kl. gerne på lejrskole "et sted langt borte".
Derfor har vi i 7.kl. oprettet en børnepasningscentral.
For 2.50 kr. i timen kan de få Deres barn/børn passet.
Vi kan gå tur med dem om eftermiddagen og være babysitter
om aftenen.

om eftermidd: RING PÅ 21 3380 mellem kl. 14.30 og 15.30

om aftenen: RING PÅ 21 6821 mellem kl. 19 og 20

"GÅ UD OG MOR DEM + VI PASSER UNGERNE".
+++++

venlig hilsen fra 7.kl.

Brusebad efter gymnastiktimerne

af læge Ole B. Jepsen

Brusebadet kan snart tages i brug og med obligatorisk afskylning efter anstrengelserne indføres et rigtigt og sundt princip. Den situation er næsten utænkelig, da et iøvrigt korrekt udført brusebad (badehætte) kan skade et barn. Man kan naturligvis tænke sig forhold, der ved et generelt krav om fællesbadning på psykisk plan kan være belastende, men fra en lægelig, fysisk betragtning er der næppe grund til betænkeligheder ved tvungen badning.

Der næres i forbindelse med fællesbadning sære og ofte overdrevne forestillinger om fodsvamp, og jeg skal på opfordring sige et par ord om denne lidelse. Fodsvamp er en infektion forårsaget af en svamp, der angriber huden oftest mellem tærne. Fugtige fødder, opblødt hud, trangt, tæt fodtøj og forskellige fejlstillinger af fod og tær fremmer svampeangreb. Fodsvamp er ikke nogen alvorlig lidelse og den kureres fuldstændigt og hurtigt.

Den ytrer sig med to faser: Tidligst ses let afskalning oftest helt inde i revnen mellem tærne. Der er i reglen kløe, og der kan opstå en lille revne og evt. rødme af huden. Uden behandling kan infektionen fortsætte fra den her beskrevne tørre form til en fugtig form med små blærer, stærk rødme og kløe og fugtig, væskende sårflade.

Smitten - svampen - synes at kunne overleve i fugtigt miljø f.ex. våde trægulve, træbadetøfler o.l. I skolens nye baderum er forholdene gode, og der findes ingen svamp. Hvis der kommer svamp stammer den fra de badende, d.v.s. vore egne unger. Forebyggelsen er derfor vigtig og alle kan bidrage hertil. Følgende råd kan gives:

Brug stort, let og luftigt fodtøj, skift sko flere gange daglig. - En gang ugentligt ses børnenes tær efter hjemme. Der skal kigges grundigt efter i godt lys i alle tåmellenrummene og undersøges for de førnævnte symptomer. Omhyggelig tørring af fødder og tåmellenrum efter hver badning og vask. Eet tørt håndklæde til hvert barn.

Finder man tegn på fodsvamp ved den ugentlige kontrol bør egen læge konsulteres snarest og barnet bør fritages for bad og i det hele taget mens lidelsen består ikke gå barfodet sammen med andre.

Ole B. Jepsen.

REFERATER

Referat af forældremøde i 3. klasse, den 21/2.

Vi var samlet 26 forældre i 3. klassens hyggelige rum oppe under taget, og det kneb næsten med pladsen efterhånden som alle lærerne også indfandt sig. Grethe omtalte sine 3 fag: P - engelsk -og gymn. I P var drengene meget ivrige til at sy, men glædede sig nu til træ-arbejde i lille-Borre-vold, og i engelsk skal Grethe til at finde egnede bøger på sin tur til England og forespurgte om vi forældre var villige til at skyde et beløb til en merudgift udover det beløb hun havde til rådighed, hvilket vi gav tilsagn om. En vigtig ting om vi hjemme taler engelsk med ungerne - så lad være med at rette dem, lad dem bare pludre løs, det andet vil nok komme siden. I gymnastik skal der nu bades efter hver time - og ingen undskyldninger fra bornene med mindre der er seddel med hjemmefra - og et håndklæde med hver gang, derimod er der badehætter på skolen.

Jørn Ove opfattede sig som gæst i 3.kl., idet han jo egentlig havde de såkaldte klasselærerfag, men var ikke dette af navn, til gengæld vil jeg tilføje at ungerne har en mægtig respekt for dig - og det er vi kun glade for! I læsebogen gøres hver side færdig og når man ikke dette på skolen, skal det gøres hjemme (også de sidste frivillige spørgsmål må ungerne gerne lave!!) Formskrift kom j.o. ond på, det er lettere dels at lære, dels at læse, dog et problem for os gamle, der skriver med diverse skrå - eller skøn- eller stejlskrift som ungerne ikke kan læse, vi må til at lære formskrift? Stilen skrives fredag og skal være færdig lørdag. Men det kniber med indhold, der skal træning til i læsning og skrivning, og vi må gerne hjælpe, men kun med impulser, så ungerne selv forsøger at finde ud af arbejdet. O-fag er i støbeskeen, og J.O. vil forsøge at arrangere tur til stenalderbyen i Lejre vest for Roskilde i ugen 5/6 - 10/6, det lyder vel godt!! Men for at få virkelig

udbytte af O-fagene må der færdigheder til i F-fagene og dette kneb jo stadigt! Jørgen Spillemand kortede et bånd med et musikhold og det var godt improviseret af ungerne med kun to huller i fløjterne! der blev spurgt om sang, men for Jørgen er det primært at få ungerne til at udtrykke sig musikalsk - sang er ikke et færdighedsfag - og hos Jørn Ove er det sjældent man bryder ud i sang!

Barbara fik til sidst ordet, selv om det var svært, hidtil har det været taltræning for hele klassen, men nu skulle hun dele hold, når de skulle i gang med multiplikation og division efter de forskellige børns evner! Der er anskaffet en ny bog: Regn og forstå, desværre den bedste på markedet med al for små bogstaver i teksterne, så det kniber at læse nogle af disse. Det almindelige standpunkt var noget under middel for klassen som helhed.

Må jeg tilføje at det var et "givende" møde for os, vi fik atter bevis for at bedre lærerkræfter kan ikke opdrives, de betragter ikke det at undervise som et almindeligt job med kort arbejdstid og lang ferie, hvor timerne skal overstås hurtigst muligt - og så kan ungerne sgu ellers sejle deres egen sø - tak skal I have for Jeres store interesse for vore pøder - vi skal forsøge at leve op til denne og følge Jeres anvisninger så-godt-det-kan-lade-sig-gøre!

Med venlig hilsen
Ole Nissen.

referat af forældremøde i 4.kl. den 14/2.

Mødeprocenten var meget stor, som oftest til 4.klasses forældremøder. Dagen i forvejen havde Jørn Ove sendt en fin dagsorden til os. Det var en udmærket idé. Efter et velkommen fra Jørn Ove tog man fat på de forskellige spørgsmål.

Gennemgang af klassens standpunkter. Hjemmearbejde og skolearbejde blev diskuteret. Gør børnene hjemmearbejdet på bestemt tid og sted? Til forældrenes lettelse erklæredes at overvægtige skoletaskers tid er forbi. Alle skolebøger behøver ikke at slæbes frem og tilbage hver dag, hvilket barnene ellers har holdt meget strengt på. Atlaset står

på skolen og andre bøger kan også blive der - eller hjemme i perioder, da de ikke bruges.

Gymnastikken. Mange nye og spændende nye redskaber er taget i brug til alles glæde. Ulla pointerede, at gymnastikdragten ikke må være for varm og dragt og sko ikke for små. Til det obligatoriske styrtebad medbringes håndklæde hver gang. Der er ikke plads på skolen til at have dem hængende.

Diskussion om hvordan børnene bruger deres fritid. Er de interesserede i at arbejde videre med deres P-fagsfærdigheder hjemme? Ikke meget blev svaret.

Der er lidt klikedannelse i klassen, men ikke påfaldende. I øvrigt skifter det fra til til anden.

Barbara orienterede om regning, børnene står nogenlunde jævnt og som de bør det efter klassetrinnet.

Grethe angående engelsk. Der er børnene ret godt med, selv om interessen ikke er lige stor altid. Hver måned gennemgås i fællesskab et nyt exemplar af tidskriftet Crown. I lobet af foråret får de en engelsk læsebog.

Til musikken har man fået en del nye instrumenter, som børnene prøver sig frem med. Det er endnu for tidligt for Jørgen at kunne bedømme de forskellige børns færdigheder på de forskellige instrumenter.

Man talte lejrskole. Familien Hahnemann stiller deres sommerhus i Sverige til disposition. Nærmere information derom gives senere.

Jørn Ove viste to film, som klassen havde produceret under hans ledelse. I den ene var børnene selv aktører i en spændende kriminalhistorie. I den anden var børnene usynlige. Gennem deres tegninger og klippede figurer fulgte vi et "drabeligt" slag mellem krigere fra vikingetiden. Filmene var et levende bevis på den aktivitet Jørn Ove skaber blandt børnene.

Karin Kjærsgaard

LENE HOLDER LEJRSKOLEMØDE FOR BØRNEHAVEKLASSENS FORÆLDRE

DEN 11 MAJ KL. 20 - PÅ SKOLEN

Styrelsesmøde den 20/2 kl. 20

Tilstede var Lise, Pileborg, Kromann, Krarup, Jørgen Petersen og Karin Kjærsgaard samt Ib.

Byggeriet - Vi diskuterede afslutningen af byggeregnskab, Kromann oplyste, at der endnu mangler en del afregninger fra håndværkerne, men at budgettet efter alt at domme holder; han mente, at situationen ville kunne overses definitivt i løbet af nogle få uger.

Rejsegilde, der er berammet til fredag den 24/2 var blevet annonceret på en uheldig måde; man enedes om at berigtige dette.

Foreningen Subud Skandinavien ønskede at leje fællessalen samt evt. to klasser i pinsen; man enedes om, at lejen må fastsættes til 100 kr. for salen, 50 kr. for hvert klasseværelse pr. døgn og bemyndigede Ib til at træffe aftale i overensstemmelse hermed.

Agnès har bedt om fastansættelse, hun har hidtil været timelønnet, men skal formentlig i næste skoleår have 18 timer om ugen. Fastansættelsen vil betyde en lønstigning på knap 300 kr. årlig (hvoraf skolen selv skal bære 15%). Enighed om at imødekomme ansøgningen.

Ib fik bemyndigelse til at tilbagebetale indskud for tre udmeldte børn, samt til at refundere lærernes udgifter til baby-sitter i anledning af forældremøder, hvori de pågældende lærere måtte deltage.

Ole Krarup.

Styrelsesmøde 1/3

Tilstede hele styrelsen plus Ib.

Et kort møde, hvor man besluttede at Lise og Ib skulle repræsentere os i Århus ved fællesmødet, d. 11-12/3 for de små skoler.

Fru Henning overtager Barbaras fire tysktimer, allerede i dette skoleår.

Fra lærerside har der været klaget over at fællesrummet igen var blevet lukket for undervisning. Grunden var at lydisolering var stærkt påkrævet for at kunne holde ud at

være, dels i fællesrummet, dels i tilstødende klasserum.

Styrelsen valgte Ole Krarup som repræsentant for skolen i fællesrådet for de små skoler.

Jørgen E. Petersen.

Ang. Forældreråd

Fra lærerne er der kommet et godt initiativ: et møde med forældrerepræsentanterne, for nu skal der arrangeres forårsfest. Måske var det en idé at føre denne tanke videre og lade forældrerepræsentanterne have en fast mødedag evt. een gang om måneden? Så vidste alle, der havde noget på hjerte, også lærerne, hvor og hvornår forældrerepræsentanterne var at træffe, og skolen havde, foruden et mere eller mindre fast forlystelsesråd, et fællesråd, som man kunne tage sig af mange praktiske spørgsmål, der viser sig i årets løb. Her nævnes i flæng så forskellige emner som: skolebuskørslen, der hvert år skal planlægges forfra, i det hele taget børnenes sikring i trafikken til og fra skolen, evt. et fælles initiativ m.h.t. svømmeundervisning, ridning m.m. tilrettelæggelse af teaterbesøg, forslag til foredrag, start af forældrestudiekredse, diskussionsklubber, åbne værksteder m.m., undersøge om der evt. er tilslutning til en egentlig sparindbetalingsdag for børnene og evt. organisering heraf, undersøge om der er behov og mulighed for en børneklub evt. een eftermiddag om ugen, evt. organisering af et fælles indkøb af f. eks. papir, blyanter, farver m.m., som de fleste af skolens børn sikkert er storforbrugere af også hjemmø, og her er det vigtigt, foruden at man sikkert kan opnå en rabat, at børnene får de rigtige materialer at arbejde med. Det er sikkert meget mere, og endelig er der også vinterferien----

Alle sådanne spørgsmål som vi, da skolen var helt lille, fik frem på forældremøderne, kunne nu drøftes af forældrerådet, forslag og resultater publiceres i forældrebladet og tages op til behandling på lærer - og klassemøderne, hvorfra nye impulser så udgik til næste forældrerådsmøde. Måske er det også det mest naturlige for et såkaldt råd af og til at holde et møde? Og mon ikke også andre af de "små skoler" har en lign. ordning, hvor vi kan hente inspiration? Det var bare et forslag.

Odga

ANNONCE

Lærerne har på sidste lærermøde lavet en fælles ønskeseddel for ting vi mangler, og som I måske har liggende på pulterkammeret - til glæde for: I N G E N.

Vi mangler:

Syntal-lak i forskellige farver,

Store tændstikæsker

gamle tæpper

gryder skeer knive gaffler

grammofoner (også brugbare)

gamle lagner

4 lejligheder (300 kr. pr. stk. evt. huse)

garn

stof (helst sprættet op, og presset)

Vi kunne også godt bruge:

fotografiapparater

baro- og termometer

hovedtelefoner el. rigtige telefoner

støvsuger

båndoptager

radio

el. -barbermaskine

leksikon

vægtlodder (til skolens fysiksamling)

aviser, blade m. billedstof

tidsskrifter (Samvirke, Life, Sovjetunion, Paris Match etc)

Hvis der endvidere er nogen der mangler lidt hjemme syssel kunne vi meget godt tænke os at få: 10 sejludgsforklader til værkstedet.

Anmeldelse af det lille teater

af Barbara

Jeg var i det lille teater forleden dag. Deres nye forestilling hedder "Fantasterihatten" og har fået en meget rosende forhåndstale: "Det er dukketeater drevet til det fuldkomne", -Ja, det er raffineret, smart, meget artistisk, en vældig flot form uden indhold, der siger børnene noget. En flimrende række gode ideer for ideernes skyld.

- "Kontakt over rampen, børnene spiller selv med". Det lyder jo godt og det har man savnet ved tidligere forestillinger (Alahazam har jeg ikke set). Desværre betrakte man altfor kendte stier ved hele tiden at spørge børnene hvad de synes uden at tage det ringeste hensyn til svaret. "Hvad synes I, vilskal kalde denne her fisk?" - Mange forslag fra børnene. "Vi kalder den " og så det navn manden selv har tænkt sig. Den lille blå paraply spørger børnene: "Synes I jeg skal lege med den store sorte paraply?" Børnene råber NEJ!! for de ved den vil blive spist - og uden at svare eller overhovedet kommentere advarslen gør den det og blir ædt. -- Sådant hele vejen igennem, som om kontakt er at få børnene til at råbe. Det virker både kunstnerisk og menneskeligt u-tilfredsstillende.

Og helt på hjemmebane føler man sig ved forestillingens afsluttende replik: "ER I OGSÅ SØDE OG RARE"?

Det var ærgerligt, for man vil så gerne støtte det lille teater - men jeg kan jo foreslå jer, at gå ind og se om I er enige.

Barbara.

Fælleslæreremøde

Fredag den 28 april havde vi fælles-læreremøde på Helsingør lille skole. Dvs at lærere fra alle de små skoler var samlet hos os til et et-dagsseminar, eller diskussionsmøde.

Det oplæg vi stillede vore kolleger, og ikke mindst os selv over for, drejer sig om, hvordan man kan planlægge et pædagogisk arbejde, således at det 1) har en hensigt, som passer ind i et større mønster (målsætning) og 2) ikke bliver

præget af for megen vilkårlighed.

På baggrund af dette spørgsmål havde vi udfærdiget en didaktisk køreplan, som blev ivrigt gennemdrøftet hele formiddagen. Efter frokost gik vi tilbage i de samme grupper vi kom fra, og forsøgte os på at opstille en køreplan på et helt konkret emne. Af hensyn til det konkrete, var grupperne opdelt som følger: Små-mellemstore- og afgangsholdene.

Såvidt undertegnet kunne tolke, var der stor ivrighed i alle grupper, på trods af emnets uoverskuelighed. Der vil snarest fremkomme et referat (skriftligt) fra fælleslærermodet.

Jørgen Wedege.

LÆSERBREV

Kære red!

Kunne I, selvom I synes, at jeg er perfektionist, være venlig at vedkende Jeres skyld i at følgende tyrk?-fejl blev begået i min anmeldelse af Ortved Jørgensens foredrag: Egocentrisk pædagog bør rettes til: egocentreret pædagog. Næste side: Åndelig shipping skal nok være: åndelig shipping.

I bør rette, bag i bladet, i listen over styrelsesmedlemmer, eller rettere slette ordet kasserer foran Ole Josephsen, idet vi faktisk ingen kasserer har efter forældrekrederen er ophævet. Til daglig er Ib kasserer, foruden alt det meget andet han er.

med venlig hilsen Jørgen Petersen

Forældrebladet takker for brevet og undskylder meget disse og andre fejl vi måtte have begået.

Red.

Skoleleder:

Ib Kvolsbjerg, Hauchsvej 13, 214952

Lærerne:

Agnès Brammer, Olriksvej 5 E
 Alf Brammer, Fiolgade 2 II 215466
 Ella Christiansen, Højgården, Bøgebakken 32, 212691
 Berda Eggli, Århusvej 36, 212232
 Barbara Fischer Hansen, Carl Plougsvej 11 215848
 Lene Friis, Øresundshospitalet 216781
 Grethe Dam Petersen, Ndr. Strandvej 67 214808
 Jørn Ove Petersen, Gl. Kalkbrænderivej 34 II, Kbhvn. Ø
 Hanne Schachtschabel, Blichersvej 93, 214593
 Jørgen Wedege, Strandgade 41 I

Styrelsen:

Formand: Lise Iversen, Sdr. Strandvej 36 211898
 Næstformand: J.B.Pileborg, Hyldevej 2 215231
 Sekretær: Karin Kjærsgård Baggesensvej 8 212844
 Ole Josephsen Rønnebær Alle 16 214691
 Ole Krarup, Nyrup Overdrev, Kvistgård (238) 216
 Bent Kromann, Rønnebær Alle 42, 216821
 Jørgen Petersen, Elmebakken 5, 215209

Forældrerådet:

Bø.kl. Per Silset, Elmebakken 4, 215506
 Lizzie Mandel, Sorup Overdrev, Fredensborg (285) 1104
 1. kl. Jørgen Larsen, Skjoldsvej 28, 212291
 Jens Hermann, Dalvænget 10, 214844
 2. kl. Agnes Brammer, Olriksvej 5 E
 Helle Allpass, Rolighed, Mørdrup pr. Esp. 233422
 3. kl. Agnes Løgager, Sdr. Strandvej 80, 215115
 Inger Nissen, Nørrevej 42 215407
 4.kl. Odga Kielland Brandt, Baggesensvej 3 214004
 Karin Kjærsgaard, Baggesensvej 8 214844
 5. kl. Annette Kjædegaard, Carl Plougsvej 17 210961
 7. kl. Leo Sørensen, Ydunsvej 10 A, 214983
 Jørgen Stürup, Gurrevej 81, 213380

Redaktionen:

Søren Bang, Blichersvej 29, 215922
 Karen Christensen, Kongedammen 22
 Per Iversen, Sdr. Strandvej 36, 211898
 Jørgen Wedege, Strandgade 41 I

s k o l e k a l e n d e r

- maj   5.: Forårsfest,
          6.: Fridag
          13.-16.: Pinseferie (begge dage incl.)
- juni   5.: Grundlovsdag, fridag.
          23.: Sommerferie-afslutning, alle børn
              i skole kl. 8 - 12.
          24.: Første feriedag.

skolens kontortid

hver dag fra kl.12 til kl. 13.

H e l s i n g ø r l i l l e s k o l e

de Mezavej 13

Helsingør

giro nr. 122606

telefon 210203